

Αθήνα, 17.04.2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΘΕΜΑ: Ανάγκη θέσπισης νομικού πλαισίου για την προστασία των γεωτόπων

Η Ελλάδα κατέχει ιδιαίτερα σημαντική θέση στον γεωλογικό χάρτη της Ευρώπης. Διαθέτει πολλές κι εκτεταμένες περιοχές σημαντικών γεωτόπων που αποτελούν τη γεωλογική κληρονομιά του πλανήτη. Παρουσιάζουν σημαντικό ενδιαφέρον για τον άνθρωπο, καθώς προσφέρουν πληροφορίες για τη γεωιστορία και το παλαιοπεριβάλλον. Εντοπίζονται παλαιοντολογικά κατάλοιπα, σπάνιες γεωμορφολογικές δομές και φυσικά χιλιάδες σπήλαια. Η εκπαιδευτική τους αξία είναι μεγάλη, έχουν επίσης λαογραφική – ιστορική κι ενίοτε αρχαιολογική αξία, είναι μέρος οικοτόπων ή ενδιαιτήματα συγκεκριμένων ειδών και τέλος, λειτουργούν ως αναπτυξιακοί πόλοι έλξης τουρισμού.

Σύμφωνα με τον ν. 3947/2011 ως γεώτοποι έχουν ορισθεί «οι γεωλογικές-γεωμορφολογικές δομές που συνιστούν φυσικούς σχηματισμούς και αντιπροσωπεύουν σημαντικές στιγμές γεωλογικής ιστορίας της γης, είναι σημαντικοί μάρτυρες της μακράς εξέλιξης της ή δείχνουν σύγχρονες φυσικές, γεωλογικές διεργασίες που συνεχίζουν να εξελίσσονται στην επιφάνεια της γης».

Σε περιοχές όπως στο Πικέρμι, τη Σύρο, τα Γρεβενά, τη Λέσβο και σε πολλές ακόμη, έχουν βρεθεί εξαιρετικά σημαντικά παλαιοντολογικά ευρήματα που βοηθούν την επιστήμη στην κατανόηση της γεωλογικής ιστορίας της γης κι αποτελούν τη βάση για τη διατύπωση των θεωριών της εξέλιξης των ειδών. Τονίζεται ότι η καταστροφή τους δεν αναπληρώνεται όπως και δεν αποκαθίστανται.

Σε διεθνές κι ευρωπαϊκό επίπεδο η προστασία των γεωτόπων πραγματώνεται από οδηγίες και συνθήκες σχετικές με την προστασία της παγκόσμιας κληρονομιάς, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τόπου. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί η «Σύμβαση της Παγκόσμιας Κληρονομιάς» της UNESCO.

Σε εθνικό επίπεδο οι γεώτοποι δεν τυγχάνουν προστασίας από καμία νομοθετική διάταξη ευθέως, εκτός αν, σύμφωνα με τον αρχαιολογικό νόμο, υπάρχει η δυνατότητα σύνδεσής τους με την ανθρώπινη ύπαρξη ή θεωρηθούν αρχαία μνημεία. Για τον χαρακτηρισμό τους όμως απαιτείται η έκδοση προεδρικού διατάγματος μετά την ολοκλήρωση μιας μακράς διαδικασίας εγκρίσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, διαφορετικά δεν είναι δυνατή η ενεργοποίηση των ανωτέρω προστατευτικών διατάξεων. Σε κανέναν νόμο δεν προβλέπεται ποινική κύρωση για όσους επιφέρουν βλάβες σε παλαιοντολογικά κατάλοιπα. Σημειώνεται ότι έχουν καταγραφεί εξαιρετικά ανησυχητικά φαινόμενα εξαγωγής μεγάλου όγκου και σημαντικής αξίας ευρημάτων, με στόχο την πώλησή τους, καθώς η αναγκαιότητα προστασίας

της γεωλογικής κληρονομιάς της χώρας δεν είναι επαρκώς έντονη στη συνείδηση των πολιτών όπως ισχύει για τη διατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας.

Καθίσταται επιβεβλημένη η ευθεία προστασία των γεωτόπων από διάταξη νόμου χωρίς την αναγκαιότητα έκδοσης οιασδήποτε επιπλέον διοικητικής πράξης. Τα παλαιοντολογικά ευρήματα, όπως και οι λοιπές γεωμορφές είναι επιτακτικό να προστατεύονται ανεξαρτήτως των διοικητικών ενεργειών χαρακτηρισμού τους ως τέτοιων. Υπάρχει άμεση ανάγκη δημιουργίας νομοθετικού πλαισίου προστασίας, το οποίο θα περιλαμβάνει την κατηγοριοποίηση των φυσικών σχηματισμών, θα εξειδικεύει τους κινδύνους καταστροφής και θα θεσπίζει μέτρα προστασίας αυτών.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε:

1. Σε ποιες άμεσες ενέργειες θα προβείτε για την ευθεία προστασία του γεωπεριβάλλοντος της χώρας μας;
 - Θα δημιουργήσετε ένα νομοθετικό πλαίσιο προστασίας των γεωτόπων χωρίς την αναγκαιότητα έκδοσης οιασδήποτε επιπλέον διοικητικής πράξης, το οποίο θα περιλαμβάνει την κατηγοριοποίηση των φυσικών σχηματισμών, θα εξειδικεύει τους κινδύνους καταστροφής και θα θεσπίζει μέτρα προστασίας αυτών;
 - Σκοπεύετε να απαγορεύσετε την οιαδήποτε συλλογή πετρωμάτων από σπηλαιώδεις σχηματισμούς/σπήλαια λόγω της αναγκαιότητας της απολύτου προστασίας τους καθώς και να προβλέψετε αυστηρές ποινές και διοικητικές κυρώσεις σε όσους παραβαίνουν τις εκάστοτε διατάξεις;
 - Σε ποιες ενέργειες σκοπεύετε να προβείτε ώστε να δημιουργηθεί η έντονη συνείδηση στους πολίτες για την αναγκαιότητα προστασίας της γεωλογικής κληρονομιάς της χώρας όπως ισχύει για τη διατήρηση της χλωρίδας και της πανίδας;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Αμυράς, Β' Αθήνας